

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Фізичний факультет
Кафедра теоретичної фізики імені професора Івана Вакарчука

Затверджено

На засіданні кафедри теоретичної фізики імені професора Івана Вакарчука фізичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08.2022 р.)

Завідувач кафедри проф.Ткачук В.М.

Силабус
з навчальної дисципліни «Класичне програмування (Classical Programming)»,
що викладається в межах
ОПП «Квантові комп'ютери та квантове програмування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів з спеціальності 104 Фізика та астрономія

Львів 2023

Назва дисципліни	Класичне програмування
Адреса викладання дисципліни	вул. Драгоманова, 12, 79005, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	фізичний факультет, теоретичної фізики імені професора Івана Вакарчука
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 10 Природничі науки Спеціальність – 104 Фізика та астрономія
Викладач дисципліни	Лектор: Григорчак О.І., доцент кафедри теоретичної фізики імені професора Івана Вакарчука, к.ф.-м.н.; лабораторні заняття проводить: доц. Григорчак О.І.
Контактна інформація викладача	orest.hryhorchak@lnu.edu.ua https://physics.lnu.edu.ua/employee/hryhorchak-o-i
Консультації з курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій та лабораторних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі консультації через електронну пошту або он-лайн засобами Microsoft Teams, Zoom, Telegram.
Сторінка курсу	https://physics.lnu.edu.ua/course/kvantovi-komp-iutery-i-kvantove-prohramuvannia-104-fizyka-i-astronomiia
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Класичне програмування» є нормативною дисципліною для підготовки магістра за спеціальністю 104 Фізика та астрономія, яка викладається в I семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Класичне програмування» сприяє формуванню навичок використання мов програмування для вирішення практичних задач, зокрема наукоємного характеру. Під час курсу студенти навчаються працювати з синтаксисом мови Пайтон, сформулюють навички алгоритмічного мислення і побудови алгоритмів для роботи з простими та складними структурами даних.
Мета та цілі дисципліни	Метою даної дисципліни є одержання студентами знань і навичок, які потрібні людині для створення комп'ютерних програм, зокрема наукоємного характеру, мовою програмування Пайтон. Завданням курсу є формування в студентів знань та умінь, необхідних для створення ефективних алгоритмів розв'язання математичних задач і моделювання фізичних процесів.
Література для вивчення дисципліни	Базова: 1. Костюченко А.О., Основи програмування мовою Python: навчальний посібник. Ч.: ФОП Баликіна С.М., 2020. – 180 с. 2. Кренивнич А.П., Python у прикладах і задачах. Частина 1. Структурне програмування Навчальний посібник із дисципліни "Інформатика та програмування" – К.: ВПЦ "Київський Університет", 2017. – 206 с. 3. Олексій Васильєв. Програмування мовою Python. – Київ: Навчальна книга. Богдан, 2019. -504 с. Допоміжна: 1. Юрченко І.В., Сікора В.С. Програмування мовою Python: навчальний посібник. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2022.– 104 с. 2. Селівестров Р., Мельничин А. Основи програмування мовою Python: навч. посібник. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020 - 190 с. Додаткові матеріали також буде запропоновано для кожної теми окремо. Інформаційні ресурси:

	<p>1. https://www.w3schools.com/python/ 2. https://docs.python.org/uk/3/</p>
Тривалість курсу	два семестри
Обсяг курсу	90 годин, з яких 32 годин аудиторних занять, з них 16 годин лекцій, 16 годин лабораторних занять, та 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення даного курсу студенти повинні</p> <p>знати: синтаксис мови програмування Пайтон</p> <p>вміти: реалізовувати основні алгоритми для роботи з простими та складними структурами даних</p> <p>Курс формує такі загальні (ЗК) та спеціальні компетентності (СК):</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК04. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК06. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>Спеціальні компетентності:</p> <p>СК04. Здатність комунікувати із колегами усно і письмово державною та англійською мовами щодо наукових досягнень та результатів досліджень у галузі фізики та/або астрономії .</p> <p>СК10. Здатність створювати квантові протоколи та реалізовувати їх на квантових комп'ютерах.</p> <p>Програмні результати навчання (ПРН), на досягнення яких спрямоване вивчення курсу:</p> <p>РН01. Використовувати концептуальні та спеціалізовані знання і розуміння актуальних проблем і досягнень обраних напрямів сучасної теоретичної та експериментальної фізики та/або астрономії для розв'язання складних задач і практичних проблем.</p> <p>РН04. Обирати і використовувати відповідні методи обробки та аналізу даних фізичних та/або астрономічних досліджень і оцінювання їх достовірності.</p> <p>РН05. Здійснювати феноменологічний та теоретичний опис досліджуваних фізичних та/або астрономічних явищ, об'єктів і процесів.</p> <p>РН12. Розробляти та застосовувати ефективні алгоритми та спеціалізоване програмне забезпечення для дослідження моделей фізичних та/або астрономічних об'єктів і процесів, обробки результатів експериментів і спостережень.</p> <p>РН13. Створювати фізичні, математичні і комп'ютерні моделі природних об'єктів та явищ, перевіряти їх адекватність, досліджувати їх для отримання нових висновків та поглиблення розуміння природи, аналізувати обмеження.</p> <p>РН17. Створювати квантові протоколи та реалізовувати їх на квантових комп'ютерах</p>
Ключові слова	Пайтон, алгоритми
Формат курсу	Очний
	проведення лекцій, лабораторних занять і консультації для кращого розуміння тем

Теми	Наведено у таблиці 1
Підсумковий контроль, форма	Підсумковий контроль: залік в кінці семестру. Форма: усна.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують знань з лінійної алгебри, основ математичного аналізу, загальної фізики.
Навчальні методи та техніки, які буде використано під час викладання курсу	Презентації, лекції, робота за комп'ютером.
Необхідне обладнання	персональний комп'ютер, загальнонавчальні комп'ютерні програми й операційні системи, проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • робота на лабораторних заняттях під час семестру: 80% сумарної діяльності) <p>оцінки; максимальна кількість балів — 80 відповідно до такої шкали: 61–80 — активна участь у 7–8 заняттях; 41–60 — активна участь у 5–6 заняттях; 21–40 — активна участь у 3–4 заняттях; 1–20 — активна участь у 1–2 заняттях; 0 — жодної активної участі в лабораторних заняттях;</p> <ul style="list-style-type: none"> • підсумкова контрольна робота за двома змістовими модулями (по 10 балів): 20% сумарної оцінки; максимальна кількість балів — 20; <p>кожна контрольна робота складається з 2 завдань по 5 балів: 5 — завдання виконане повністю правильно; 4 — незначні недоліки у виконанні завдання; 2–3 — завдання виконане частково; 1 — зазначено лише вихідні вирази для виконання завдання; 0 — відповідь відсутня.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100. Додаткові бали можна отримати за написання тез, статті, участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах або конкурсах за тематикою навчальної дисципліни 5/10 балів.</p> <p>Академічна доброчесність здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій чи усній роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Усю література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надано викладачами виключно в освітніх цілях без права її передавання третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на практичних та поточному тестуванні. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час заняття;</p>

	<p>недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми академічної недоброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до екзамену (чи питання на контрольні роботи)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Operations with complex numbers 2. Math and numpy modules 3. Nested conditional operators 4. Loops operators 5. Collections 6. Dictionaries 7. Encoding table 8. Methods of working with strings 9. Systems of recurrent relations 10. Working with errors 11. Functions and files 12. Numeral systems 13. Input/output functions 14. Implementation of branching and loops 15. Types of recurrent relations 16. Comparison of array sorting methods 17. Pointers and their application 18. Working with dynamic arrays 19. Text processing functions 20. Using of data structures 21. Binary files <ol style="list-style-type: none"> 1. Робота з комплексними числами 2. Модулі math і numpy 3. Вкладені умовні оператори 4. Оператори циклу 5. Колекції 6. Словники 7. Таблиці кодувань символів 8. Методи роботи з рядками 9. Системи рекурентних рівнянь 10. Робота з помилками 11. Функції і файли 12. Системи числення 13. Функції введення виведення 14. Реалізація галуження і циклів 15. Типи рекурентних рівнянь 16. Порівняння методів сортування масивів 17. Вказівники і їхнє використання 18. Робота з динамічними масивами 19. Функції роботи з текстом 20. Робота зі структурами даних 21. Бінарні файли
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Таблиця 1

Схема курсу «Класичне програмування»

Тижні	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль 1			
1–2	Тема 1. Дані та операції в мові Пайтон [Data and Operations in Python] Числові типи даних, арифметичні операції та основи алгебри висловлювань [Numerical data types, arithmetic operations and basics of the algebra of statements] Література: Б1-Б3, Д1	Лекції — 2 год. лабораторні — 2 год. самостійна робота — 7 год.	2 тижні
3–6	Тема 2. Основні структури керування та їх застосування [Basic command structures and their application] Галуження, цикли та рекурентні співвідношення [Branching, loops and recurrence relations] Література: Б1-Б3, Д1	Лекції — 4 год. лабораторні — 4 год. самостійна робота — 14 год.	4 тижні
7–8	Тема 3. Впорядковані колекції в мові Пайтон [Ordered collections in Python] Списки та кортежі [Lists and tuples] Література: Б1-Б3, Д1-Д2	Лекції — 2 год. лабораторні — 1 год. контрольна робота — 1 год. самостійна робота — 7 год.	2 тижні
Змістовий модуль 2			
9–10	Тема 4. Робота з текстом у мові Пайтон [Text processing in Python] Символи та рядки [Symbols and strings] Література: Б1-Б3, Д1-Д2	Лекції — 2 год. лабораторні — 2 год. самостійна робота — 7 год.	2 тижні
11–12	Тема 5. Невпорядковані колекції [Unordered collections] Словники, множини та обробка виключень [Dictionaries, sets and exceptions handling] Література: Б1-Б3, Д2	Лекції — 2 год. лабораторні — 2 год. самостійна робота — 7 год.	2 тижні
13–16	Тема 6. Функціональне програмування [Functional programming] Функції та файли [Functions and files] Література: Б1-Б3, Д2	Лекції — 4 год. лабораторні — 3 год. контрольна робота — 1 год. самостійна робота — 16 год.	4 тижні